

Глушко О.В.,
аспірант кафедри обліку та аналізу,
Національний університет «Львівська політехніка».
Науковий керівник—Яремко І.Й.,
д.е.н., професор кафедри обліку та аналізу

ХАРАКТЕРИСТИКА КАТЕГОРІЙНОГО АПАРАТУ ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ

Визначення категорії „економічної стійкості” активізувалось із виникненням перших кризових явищ. У контексті наростання дестабілізуючого потенціалу в економічних системах та потреби постійного вдосконалення економічних відносин виникають регулярні спроби забезпечити економічну науку та практику адекватним категорійним апаратом „економічної стійкості”. Формування змістовного категорійного апарату потребує сутнісного аналізу реалій економічних відносин суб’єкта господарювання. Категорія „економічна стійкість” характеризується комплексним нашаруванням підсистем які формують економічне середовище функціонування підприємства. Деталізуючи дану економічну категорію можна визначити наступні її складові підсистеми: фінансова, екологічна, соціальна, виробнича, техніко-технологічна і т.д. які в залежності від специфіки функціонування господарюючої одиниці мають різний вплив на формування її економічної стійкості.

Визначення характерних ознак категорії „економічна стійкість” на основі аналізу існуючих трактувань цього поняття не спроможне забезпечити генерування адекватного категорійного апарату економічної стійкості. Це зумовлене тим, що економічна стійкість досліджується з різних позицій і як наслідок поняття цієї економічної категорії формується в контексті предмету наукового дослідження. Це забезпечує висвітлення спеціалізованих особливостей категорії, але зазвичай не дозволяє виявити чіткий перелік характерних ознак економічної стійкості.

Визначений вище об’єкт дослідження позиціонується як статична так і динамічна категорія та передбачає рівновагу всіх елементів економічної системи господарюючої одиниці які забезпечують реалізацію задекларованих обов’язків та досягнення поставлених завдань. Характерною ознакою економічної стійкості є запас міцності досліджуваного об’єкта який реалізується за умов активізації дестабілізуючих чинників внутрішнього чи зовнішнього характеру. Саме здатність і можливість підприємства своєчасно та ефективно реагувати на несприятливі зміни в середовищі функціонування суб’єкта господарювання є відображенням економічної стійкості. Формування уніфікованого трактування поняття „економічна стійкість” потребує врахування рівня дослідження економічної категорії. При цьому науковці виділяють внутрішню та зовнішню економічну стійкість які по суті диференціюють підсистеми економічної категорії на керовані та не керовані підприємством.

На основі вище зазначених тверджень можна зробити висновки що категорійний апарат „економічної стійкості” є складною комплексною структурою дослідження якої реалізується через призму актуальних та фундаментальних елементів сучасного економічного середовища. Комплексність цієї економічної категорії передбачає диференціацію підсистем економічної стійкості на її структурні елементи. Ці підсистеми по суті і забезпечують процес стійкого функціонування господарюючої одиниці. Таким чином даний економічний категорійний апарат є синтезом функціональних підсистем суб’єкта господарювання детальна оцінка яких спроможна сформулювати цілісну концепцію економічної стійкості та визначити пріоритетні для покращення складові економічної категорії.